

Gospodarka jesiotrowa – wybrane aspekty związane z hodowlą i zdrowotnością

Dorota Fopp-Bayat, Teresa Wlasow

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Bioinżynierii Zwierząt
Katedra Ichtiologii i Akwakultury

Ryby jesiotrowate należą do najcenniejszych ryb produkowanych w akwakulturze, a najważniejszą ich cechą użytkową jest możliwość produkcji z ikry czarnego kawioru – ekskluzywnego i poszukiwanego na całym świecie produktu spożywczego. Warto podkreślić, że Polska jest jednym z czołowych producentów czarnego kawioru w Europie. Jesiotry są źródłem smacznego i delikatesowego mięsa (brak ości, wysoka zawartość wielonienasyconych kwasów tłuszczowych). Ryby te bardzo dobrze znoszą wszelkie zabiegi hodowlane i świetnie przyswajają pasze sztuczne. Mają szybkie tempo wzrostu i dość krótki cykl chowu, którego efektem jest ryba towarowa. W Polsce najczęściej hodowane są: jesiotr syberyjski, jesiotr rosyjski, sterlet, hybrydy jesiotra syberyjskiego z jesiotrem rosyjskim oraz bester. Produkcja jesiotrów prowadzona jest zarówno w systemach otwartego, jak i zamkniętego obiegu wody (RAS). Obecne zmiany klimatyczne powodują przekształcanie niektórych gospodarstw pstrągowych w obiekty produkcji ryb jesiotrowatych.

Intensyfikacja produkcji, nowe technologie, temperatura sprzyjająca tym ciepłolubnym rydom stwarza jednak warunki zagrożenia zdrowia nie tylko przez specyficzne i niespecyficzne (np. KHV, SVC) dla jesiotrów wirusy, lecz także – bakterie i pasożyty. Ustawodawstwo nie uwzględnia wirusów specyficznych dla jesiotra, a są one odpowiedzialne za wysokie straty. Czynniki sprzyjające to: wysokie obsady, stres, oportunistyczne bakterie, wrażliwość gatunkowa i związana z wiekiem. Diagnostyka jest trudna (nietypowe zmiany kliniczne, izolacja wirusa ze znanych hodowli komórkowych nie sprawdza się, pozostaje diagnostyka molekularna). Brak opracowanych metod zwalczania i profilaktyki. Ocieplenie środowiska stwarza możliwości dla intensywniejszego rozwoju pasożytniczych orzęsków i skorupiaków oraz monogenetycznych przywr. Zaatakowane są skrzeluła – wrażliwy organ jesiotrów, zwłaszcza narybku. Wiedza na temat gospodarki jesiotrowej, z uwzględnieniem aspektów zdrowotnych, wymaga rozpowszechniania, stąd wybór tematu na obecny II Kongres.